

(המשך מעמוד 15)

בדיקת הנהגים בבית המישפט. לצורך בדיקת דם נלקח הנהג למע" ברה שאישר שרהבריאות לעניין זה. במחוז המרכז אושרה מעברת התרעולה של בית החולים תל-השומר. שם נלקח חת רגימה מרמו, אחרי שמקום הזריקה בגוף הנבדק חוטה בחומר שאינו מכיל אלכוהול. כלי-הקובל מכיל מלח פלור אוריד בכמות שריכוזו הסופי ברוגמת-הדם לא יפחת מאחוז אחד. המעבדה מוסרת לשוטר אישור על קבלת הרגימה, והוא מהווה ראייה בבית-המישפט. כמות שמעל ל-50 מיליגרם אחוז אלכוהול בדם היא ראייה כי האדם נהג בהשפעת אל-כוהול.

● **בדיקת-שתן.** בדיקה זו נע"ת, כת, ברך כלל, כדי לקבוע הימצאות סמים בגוף. מאחר שאין בפקודה וב"תקנות הגדרה ממצה לסמים, אין גם קביעה של כמות מינימום שלהם. לכן הרשעה בנהיגה בהשפעת סם תהיה תלויה, ברך כלל, גם בבדיקת השתן או ה"ם וגם בעדותו של השוטר שעצר את הנהג.

אם יעיד השוטר כי הנהג התנהג כמסומם ופעל בצורה מסוכנת, תיתכן הרשעה בעבירה זו. אם לא תהיה עדות כזו של שוטר, ניתן יהיה להרשיע את הנהג בשימוש בסמים, על פי תוצאות הבדיקה, אבל לא בנהיגה בהשפעת סם. בדיקת-שתן נערכת גם היא במעבדה שאושרה על-ידי שרהבריאות.

אלכוהול נספג

די לתת שיניים לתקנות אלה, הטיל המחוקק עונש חמור על מי

שמסרב להן. נהג שאינו מצייח להוראת שוטר לעבור בבדיקת-נשיפה או בבדיקת דם או שתן, ייצא אולי זכאי מעבירה של נהיגה בהשפעת אלכוהול, אבל יורשע בסירוב להיבדק. העונש על סירוב כזה — שנה מאסר, קנס עד 10 אלפים ש"ח ופסילת רישיון במשך שנתיים — הוא כה חמור, שנהגים יחשבו פעמיים לפני סירוב.

השאלה מהו סירוב נרונה כבר כמה פעמים בבית-המישפט בישראל. כמיקר אחר סירב מהגנס לעבור בבדיקת-דם בטענה שהוא חושש מהידבקות ב"אידס. השופט ארבל, שרן בתיק, הרשיע את הנאשם, מפני שהוכח כי הבדיקה נעשתה במזרק חד-פעמי, ואין כל סכנת הידבקות במחלה כל שהיא. המהגנס נידון למאסר על-תנאי.

כמיקרה אחר סירב אדם לעבור בבדיקת-דם בטענה שהוא חולה המר פיליה, וכל זריקה עלולה לסכן את חייו. כמיקרה זה קיבל השופט ארבל את הגנתו של הנאשם והוא זוכה מעבירת סירוב.

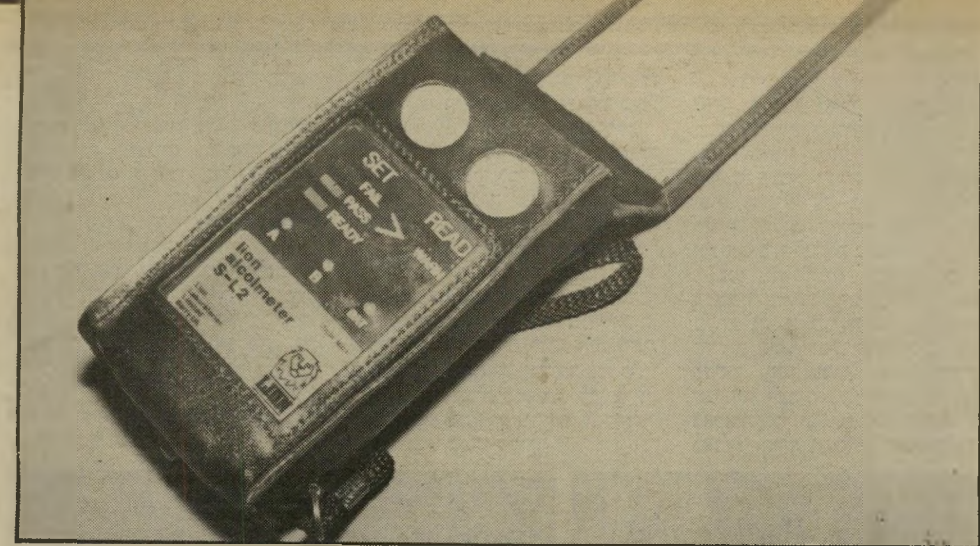
כמיקרה של בדיקת-שתן, המיועדת בעיקר למציאת סמים בגוף, התעוררה כה"ל שאלה אם מתן כמות זעירה בלבד של שתן, שאינה מספקת לבדיקה, בטענה שזו כל הכמות שהנהג יכול להפריש באותו רגע, מהווה סירוב אם לאו. בארצות-הברית נקבע שאין בכך משום סירוב. בישראל טרם התעוררה שאלה זו.

בח"ל היה מיקרה שנהג העובר במוקקת-שיכור, נבדק ונמצאה ברמו כמות אלכוהול העולה על המותר. ה" כח כי האיש מעולם לא שתה אלכוהול, וכי החומר שבגופו נספג לתוכו מן האוויר שבמקום עבודתו. למרות זאת

מכשיר הבדיקה

קטן ומשוט להפ"ת מורכבת מעין מבחנת-פלסטיק. לתוכה צריך ה"נבדק לנשוף אוויר. אם כמות האלכוהול שבגופו אינה עולה על המותר, נדלקת הנורה האמצעית הירוקה. אם שתי הנורות, נדלקת הנורה האדומה. כל בדיקה כזו אורכת שתי דקות בממוצע, אך ניתן לבצע אותה רק 20 דקות אחרי

הורשע הנהג ונענש בבית-המישפט. בארצות-הברית נבדק אדם שהראה סימני שיכרות והתברר כי ברמו נמי צאת כמות גדולה של חדרת-חמוצת הפחמן, גאו הנפלט ממפלט המכונית. גאו זה מופיע על ההתנהגות באותה צורה כמו אלכוהול. אולם מאחר שהנהג לא ידע על מציאות הגאו סביבו ולא שאף אותו מרצון, זוכה בד"ן. נהג אחר, שנבדק ונמצא מסומם משאפית אר"י, הורשע ונידון למאסר.

שהנבדק סיים לשתות. היום, במחוז ירושלים, יש ארבעה מכשירים כאלה בלבד, והם מצויים רק בידי בוחני-התאונות. מכיוון שעלות המכשיר נמוכה, וצו"רת ההפעלה פשוטה, ניתן לרכוש כמויות גדולות של מכשירים כאלה. ידוע יותר, "הבלון" שבו משתמשים על-פי רוב בבדיקה אלכוהול אחרי תאונות-דרכים. הפעלתו מסובכת לאין-ערוך יותר מהפעלת המכשיר הנראה בתמונה, ושימוש אותו במיצע.

מקבלי טיפול גמילה כאלה, מוכי שוהי בעייה חמורה וקשה.

שיכרון דמים

ב תקנות-התעבורה מהווה שיכרות בעת נהיגה עבירה שעונשה מאסר שנתיים, אולם על פי החוק הפלילי, מהווה השיכרות במיקרים (המשך בעמוד 32)

"אני מוכן לעבור בבדיקת אלכוהול!"

בשתייה, יש להם הרגלי-שתייה קבועים, יודעים כיצד לא להשתכר כדי שיוכלו להשלים את הסיבוב כולו. אף לא אחד שנשאל הודה שהשתייה משפיעה על נהיגתו. אף לא אחד סירב בתיאוריה, להיבדק במכשיר לבדיקת אלכוהול — אך בידי הצוות לא היה המכשיר כדי להעמיד הצהרה זו במבחן מעשי. מבליי-השישי שונים. אלה הם בדרך-כלל חיילים שהגיעו לחופשה, בני-נוער מהערים השכנות, שיצאו לבלות בעיר הגדולה. בקירבם הסכנה גדולה יותר. אין להם הרגלי-שתייה, ועל כן הסכנה לנהיגה בזמן שיכרות גדולה אצלם. במחוז תל-אביב לא נערכות כלל בבדיקות לאיתור נהגים הנוהגים בגילופין. בקשתנו לערוך מיבצע כזה נשמעה מוזרה לדוברת המחוז, דליה גלעד. לבסוף הכריע מפקד-המחוז, ניצב יגאל מרקוס, שסירב לאפשר לנו לעשות זאת בתחומנו.

לפני שאושר קיום המיבצע המשותף עם המישטרה, הסתובב צוות העולם הזה, בלילה שבין יום החמישי בשבוע ליום השישי, בין הפאבים הרבים המצויים בתל-אביב, באיזור משולש הרחובות ירמיהו, הירקון ובן-יהודה. ימי החמישי הפכו זה לא מכר ל"מי השתייה" לתל-אביבים. הבילוי מתחיל, על-פי רוב, רק לקראת חצות. בערב-שתייה אחד עוברים הבליינים הנבדקים בפאבים אחדים. הפאב הראשון מכונה "פאב-חימום", ובו לוגמים רק את בקבוקי-הבירה הראשון. זהו מקום המיפגש לכל החבורה, שתמשיך ותעשה דרכה יחדיו ביתר הפאבים. הבילוי הזה הפך עם הזמן לממוסד ובעל כללים משלו. על-פי רוב, הסיבוב נערך בפאבים קבועים, ולכל פאב יש "השותים" שלו. לכל פאב יש הגוון המיוחד לו, וסוג האוכלוסייה שלו. שתייני היום החמישי אינם כשתייני היום השישי. אלה של היום החמישי מנוסים

אבי לוסנה השתחרר לפני חודשיים מצה"ל, עו" בד כנהג: "אני יוצא לשתות פעמיים" שלוש בשבוע. כשאני צריך לנהוג, אני שותה רק כוס בירה אחת, כדי לא להשתכר. כשמישהו אחר נוהג, אני שותה יותר מכוס בירה אחת. אני לא זוכר מצב שבו נהגתי שיכור. אני בהחלט מוכן לעבור בבדיקת אלכוהול."

רפי קורן "אני נחשב לבליון ותיק. אני שותה למ" חות שלוש פעמים בשבוע. אין לי פאב קבוע שבו אני שותה. אני נע ונד בין הפאבים. עכשיו אני נמצא במקום הנקרא אצלי פאב-חימום. אחר-כך אני מתחיל לעבור בעוד שניים-שלושה פאבים. בדרך-כלל אני מתחיל לשתות בסביבות חצות עד חמש בבוקר. על-פי רוב אני שותה בירה. אם אני מתחיל בבירה, אני שותה בירה כל הערב. אם אני מתחיל בוויסקי אז אני נשאר עם הוויסקי. אני לא מערבת משקאות. השתייה לא משפיעה על הנהיגה שלי, אני נשאר ממוכח כל הזמן. לא עשיתי אף פעם עבירת-תנועה אחרי ששתייתי. כיצד אני מסביר את זה? זה רק עניין של נסיון. אסור לערבב משקאות, ואז אין בעיות. השתייה רק משפיעה על הכיף. ליד רפי יושב זוג שבא עימו. "האשה", אומר רפי בחיך, "מרסנת אותנו."

יורם אובדקוביץ יושב-ראש ועד-עובדי חברת-החשמל, נראה כמי שכבר הספיק ללגום כמה כוסיות. למרות זאת הוא מתעקש: "אני בסדר גמור. השתייה בכלל לא משפיעה עלי. אין לי כל בעייה לנהוג, ואני מוכן לעבור בבדיקה."